E I

Guia Docent

Curs 2021/22

Disseny performatiu

Judit Colomer i Ignacio de Antonio

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Codi: 105754
Crèdits 6 ECTS

Curs	3 Curs
Semestre	2 Semestre
Tipologia	Obligatoria
Matèria	Cultura
Data	9/11/2022 11:35

Aquesta assignatura s'imparteix en: català
Les tutories es podran realitzar en: català, castellà i anglès

N A

E I

Índex de la Guia Docent

Presentació de l'assignatura 3

Recomanacions 4

Continguts.....5

Metodologia.....7

Avaluació 8

Bibliografia i Recursos.....10

Competències i Resultats d'Aprenentatge 12

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

N A

Presentació de l’assignatura

Breu descripció

Descriure aquells aspectes més genèrics que es treballaran a l’assignatura.

Disseny performatiu, tal i com el seu nom indica, és una assignatura que posa atenció a la vessant performativa de la pràctica del disseny, aspecte que reverbera tant en el procés de disseny, com en la comunicació del projecte, i, per descomptat, en el seu ús final. Pensar el disseny des de la seva dimensió performativa és reflexionar sobre l'experiència d’aquests dissenys, el relat i discursos que s’hi despleguen, i, finalment les relacions estètiques i polítiques que hi apareixen.
Aquesta mirada performativa opera tant en el disseny editorial, digital, de producte, objecte, i d’espais ja que l'experiència en el disseny està intrínsecament lligada a la forma en com ens relacionem amb les coses, amb el món. Així doncs, en aquesta assignatura s'especularà sobre el paper que ocupa la performativitat en aquesta pràctica per valorar-ne les seves possibilitats.

Objectius Formatius

Finalitat i propòsit de l’assignatura

1. Desenvolupar una reflexió de la capa performativa al voltant de l'experiència de l’usuari, els discursos i les relacions que apareixen en els dissenys i projectes desenvolupats
2. Analitzar els plantejaments projectuals propis i els dels altres per generar-ne una reflexió crítica.
3. Aprendre metodologies pròpies de les arts performatives i dels estudis de la performance per introduir a l'àmbit del disseny.
4. Comprendre la importància de l'espai, el temps i l'acció en la ideació i formalització del projecte de disseny en tant que factors d'alteració del projecte de disseny disciplinar.
5. Incentivar el disseny "des de" les persones i no "per a" les persones, posant atenció al cos, el moviment, les relacions i les experiències.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Recomanacions

Indicar si hi ha coneixements previs necessaris per cursar l'assignatura o particularitats que l'alumne hagi de conèixer per matricular-se.

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Continguts

Indicar els aspectes a treballar en cada assignatura.

1. EL DISSENY I LA PERFORMATIVITAT

Reflexió sobre el disseny com a disciplina, per introduir-hi després el concepte *performatiu* i comprendre les seves possibilitats en el camp del disseny. Dins aquest bloc es portaran a terme:

Exercici: Performative Designer: estratègies obliqües, surfejar les tangències. Elaboració d'una estratègia per sortir del clixé (de la idea genial) i abordar el disseny des d'una vessant performativa. En aquest exercici es treballaran les lectures: *Pintura. El concepto de diagrama* de Gilles Deleuze; *Estar en el problema* de Donna Haraway; i la baralla *Oblique Strategies* de Brian Eno i Peter Schmidt.

Projecte: Dissenyar experiències: pensar-activar identitat/cos. Dissenyar i produir una experiència. El projecte girarà entorn la identitat/cos des d'una perspectiva performativa: experiència, cos, temps, espai, polítiques, teatralitat i coreografia. La identitat i el discurs (en tant que qualitats performatives) seran l'espai de treball principal en el projecte.

Pràctica: El debat. Des del qüestionament de la diverses formes de portar a terme un debat, posarem en comú les conclusions del primer bloc.

2. EL DISSENYADOR PERFORMATIU

Comprendre i evidenciar les diferències entre els diversos perfils de dissenyadors, per després introduir o discernir qualitats pròpies de creadors en disciplines performàtiques i enriquir la figura del dissenyador. Dins aquest bloc es portaran a terme:

Exercici: qui és qui, qui és què, qui ets tu, què és això. En aquest exercici s'abordarà el dissenyador, i per extensió el disseny, com a provocador d'experiències, comunicació i crítica. S'introduirà la figura del clown (*storyteller*) en un sentit disruptiu però que entén perfectament el context cultural on es desenvolupa.

Projecte: versionar, featuring upcycling. Repensar, millorar, versionar el disseny del projecte d'un company en el sentit performatiu-experiencial.

Pràctica: comentari de text. Descripció i crítica del perfil d'una dissenyadora escollida per l'estudiant.

3. EL PROJECTE I LES METODOLOGIES PERFORMATIVES

Entendre les particularitats del procés d'un projecte per introduir metodologies fonamentades en l'acció; la performativitat i així dotar a l'estudiant d'eines que li permetin ampliar el seu ventall en l'elecció de metodologies específiques en funció de la naturalesa del projecte. Dins aquest bloc es portaran a terme:

Exercici: l'estudi, l'aula, l'habitació, la càmera, la pantalla, el quadern. Plantejament d'un projecte d'investigació en el disseny d'espais d'estudi i lectura. Es posarà èmfasi en la realitat actual i el canvi de paradigma que ha provocat la pandèmia. On investiguem, com estudiem, com pensem què és o què pot ser una aula, un estudi, un espai per pensar?

Projecte: full experience. Dissenyar, produir, registrar i publicar una experiència amb un tema concret, en diversos formats complementaris. En aquest projecte es posarà èmfasi en l'ús de metodologies que se centrin en l'acció i/o l'experiència.

Pràctica: statement. Escriure un designer statement propi, en el que es defineixin les pràctiques, metodologies... per fer el salt al Treball de final de grau.

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Metodologia

Metodologia docent

Explicar com es porta a terme l'assignatura. Per exemple: classes teòriques, sessions pràctiques, debats, etc.

L'assignatura està dividida entre plenàries i seminaris. Mentre les plenàries majoritàriament es donarà contingut teòric per poder desenvolupar als seminaris, serà en els seminaris, i específicament en els exericisi i projectes on implementarem estratègies d'investigació basada en la pràctica, o la pràctica com a investigació, que porta desenvolupant-se en art, disseny i humanitats al llarg de les últimes dècades. Es valorarà el treball en xarxa i de referències creuades entre els projectes de la classe.

De forma general l'assignatura s'articula al voltant de tres formes d'activitats: dirigides, aquelles en què el pes recau sobre el contingut que es dóna als estudiants, supervisades, en què són els estudiants que generen contingut amb el docent com a guia, i autònomes, en què l'estudiant treballa en solitari a partir de les activitats formatives proposades.

Activitats formatives

Indicar les activitats formatives que siguin avaluables amb el valor /%/ assignat a l'avaluació

Durant el treball dels projectes i exercicis es plantejaran exercicis formatius paral·lels per tal de poder assolir satisfactòriament els resultats i les competències, tant a les plenàries com en els seminaris.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Avaluació

Sistema Avaluació

L'Objectiu de l'avaluació continuada és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo.

A partir de la segona matrícula, l'avaluació de l'assignatura podrà consistir, a decisió del professor(s), en una prova de síntesi, que permet l'avaluació dels resultats d'aprenentatge previstos en la guia docent de l'assignatura. En aquest cas, la qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

Normativa General d'Avaluació

// Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0.

// Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.

// Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.

// En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Procés de Revisió

La revisió es pot sol·licitar al professorat es realitzarà segons calendari lectiu.

Procés de Reavaluació

Normativa general
No es contemplen sistemes de reavaluació en els casos de les pràctiques externes, els TFG, i les assignatures / activitats formatives que, pel seu caràcter eminentment pràctic, no ho permeten.

Per participar a la reavaluació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Criteris d'Avaluació

Descriure quins són els criteris específics d'avaluació de l'assignatura. Aquests aspectes són importants per organitzar les activitats que s'avaluaran durant el semestre en que s'imparteix l'assignatura.

Per aprovar l'assignatura s'ha d'haver obtingut una mitjana d'un mínim de 5 punts en les activitats avaluables tant de les sessions plenàries com de seminaris de forma independent.

Els criteris de valoració es corresponen amb l'adquisició de les competències corresponents a aquesta assignatura, descrites detalladament a l'apartat de "Competències i resultats de l'aprenentatge". Aquestes caldrà que es reflecteixin a les activitats avaluatives que es detallen:
La nota global queda dividida en:
BLOC 1 (30%): Debat= 20% // Exercici 1 =20% // Projecte 1= 60%
BLOC 2(30%): Comentari= 20% // Exercici 2= 20% // Projecte 2= 60%
BLOC 3 (30%): Statement = 20% // Exercici 3= 20% // Projecte 3= 60%
El 10% restant es valorarà segons l'actitud i participació a classe.
L'avaluació d'aquesta assignatura serà continuada i no hi haurà proves d'avaluació final.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Bibliografia i Recursos

Espai per indicar aquells referents bibliogràfics o recursos que s'utilitzaran com a elements pedagògics durant el desenvolupament de l'assignatura.

Lectures obligatòries:

Perec, Georges (1999) *Especies de espacios*. Barcelona: Montesinos
Haraway, Donna (2016) *Staying with the Trouble*. Durham: Duke University Press
Bal, Mieke (2009) *Conceptos viajeros en las humanidades*. Murcia: Cendeac
Deleuze, Gilles (2007) *Pintura: el concepto de diagrama.* Buenos Aires: Cactus

Bibliografia de referència:

Groys, Boris (2016) *Volverse Público*. Buenos Aires: Caja Negra
Dunne, Anthony; Raby, Fiona (2013) *Speculative Everything*, *Design, Fiction, and Social Dreaming.* Cambridge: The MIT Press
Serres, Michel (1995) *Atlas*. Madrid: Cátedra.
Fischer-Lichte, Erika (2014) *Estética de lo performativo*. Madrid: Abada Editores

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Competències i Resultats d'Aprenentatge

Evidències relacionades amb la capacitat de desenvolupament de l'aprenentatge de l'estudiant a l'assignatura. Podem diferenciar tres tipologies de competències: **bàsiques, específiques i transversals.** Les competències **bàsiques** venen definides per la Memòria del Grau. Les competències **específiques** i **transversals** depenen de la matèria a la que està vinculada l'assignatura.

Cal escollir entre les competències / resultats d'aprenentatge pròpies de la matèria a la que pertany l'assignatura a través de la selecció a **Sharepoint**.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE16 Demostrar que comprèn de manera pertinent i raonada els textos d'història, teoria i crítica del disseny.

RESULTATS D'APRENENTATGE

CE16.1. Aplicar críticament els conceptes y mètodes d'història, teoría i crítica del disseny a nous objectes d'investigació.

CE17 Exposar i raonar, de forma oral i escrita, els resultats i els processos de treball dels objectes de disseny propis.

CE18 Interpretar i valorar críticament productes finals i projectes de disseny tant propis com aliens.

RESULTATS D'APRENENTATGE

CE18.1. Valorar críticament els cànons i criteris d'evaluació establerts a la cultura del disseny.

CE18.2. Redactar un assaig acadèmic de crítica del disseny.

CE19 Demostrar que coneix els mètodes d'investigació rellevants per la projectació i la teoria, l'anàlisi i la crítica del disseny i de l'art.

RESULTATS D'APRENENTATGE

CE19.3. Plantejar un projecte d'investigació en disseny.

CE21 Disposar de recursos i capacitats per relacionar conceptes i llenguatges de diferents especialitats de disseny.

RESULTATS D'APRENENTATGE

CE21.3. Identificar els trets comuns i les especificitats de les disciplines del disseny en l'anàlisi crític dels diferents estils històrics o tendencies actuals.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

CT3 Demostrar conèixer i utilitzar correctament les fonts documentals i la bibliografia necessària tant per la projectació com per l'anàlisi i crítica raonada del disseny.

CT6 Capacitat per treballar en equip i aptituts pel diàleg amb els diferents agents i disciplines que puguin intervenir en el desenvolupament d'un projecte de disseny.

CT10 Motivació per la qualitat, tant en els plantejaments conceptuals i argumentals, com en la resolució formal i en els detalls de l'acabat final d'un projecte de disseny.

CT17 Demostrar que coneix els fenòmens innovadors i els nous llenguatges i propostes culturals.

CT19 Demostrar una disposició afectiva positiva cap als valors estètics i les qualitats formals de l'entorn material i visual.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB